

Conținuturi clasa a VI-a- Olimpiada de limba și literatura română

1. *Lectura*

1.2. *Teoria literară*

1.2.1. *Structura operei literare*. Modurile de expunere. *Narațiunea* (autor, narator, personaj; narațiunea la persoana a III-a și narațiunea la persoana I; subiectul operei literare, momentele subiectului; timpul și spațiul în narațiune). *Descrierea* (portretul literar, tabloul). *Dialogul* (mijloc de caracterizare a personajelor).

1.2.2. *Figurile de stil* (actualizare).

1.2.3. *Versificația* (actualizare). **Tipuri de rimă** (monorima, rima împerecheată, rima încrucișată, rima îmbrățișată). **Măsura**.

1.3. *Textul*

1.3.1. *Texte literare* – populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii. **Opera epică. Opera lirică.**

1.3.2. *Texte nonliterare*: anunțul, știrea.

2. *Practica rațională și funcțională a limbii*

2.2. *Comunicarea scrisă*

2.2.1. *Procesul scrierii*

Organizarea unui text în funcție de destinație (scrisoarea, anunțul).

Semnele de punctuație: **punctul și virgula**, linia de dialog și **linia de pauză**. *Semnele ortografice*: cratima, **punctul ca semn ortografic**.

2.2.2. *Contextele de realizare*

Relatarea. Oferirea de informații privind diverse aspecte ale realității înconjurătoare.

Motivarea unei opinii privitoare la textele studiate sau la fapte/persoane din realitate. Descrierea de tip tablou, de tip portret. Povestirea. Rezumatul. Aprecieri personale referitoare la textele epice și lirice studiate.

3. *Elemente de construcție a comunicării*

3.1. *Lexicul* (actualizare)

Noțiunea de vocabular.

Mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului.

a. *Derivarea* (actualizare).

Sufixarea. **Sufixele diminutive**.

Prefixarea.

b. *Compunerea*.

Compunerea prin alăturare, subordonare și abreviere.

c. *Schimbarea valorii gramaticale* (conversiunea).

Substantive provenite din alte părți de vorbire. Adjective provenite din verbe la participiu.

Familia lexicală (derivate, compuse, cuvinte obținute prin schimbarea valorii gramaticale). Câmpurile lexico-semantice (aplicativ). Sinonimele (actualizare). Antonimele (actualizare).

Omonimele (omofone și omografe).

Arhaisme și regionalisme.

3.2. *Noțiuni de fonetică* (actualizare). Regulile de despărțire a cuvintelor în silabe. Ortografia pentru despărțirea în silabe (inclusiv folosirea cratimei și a apostrofului).

3.3. *Noțiuni de sintaxă* (actualizare). Felul propozițiilor. Fraza. **Propoziția regentă. Elementul regent**. Coordonarea și subordonarea.

3.4. *Morfosintaxa*.

3.4.1. *Verbul* – (actualizare). *Verbele predicative și verbele nepredicative: copulative (numai a fi, a deveni) și auxiliare.*

Modurile personale: indicativ, imperativ, conjunctiv, condițional-optativ. Timpuri.

Modurile nepersonale: infinitiv, gerunziu, participiu, supin.

3.4.2. *Substantivul* (actualizare).

Cazurile și funcțiile sintactice ale substantivului.